

برای شناخت بیشتر کارهای میرزا کبیرخو شاهرخ باید به گذشته برگردیم و اوضاع آزمان را قبل از میرزا کبیرخو شاهرخ بررسی کنیم و اتفاقاتی که روی داده را مرور کنیم. دومین مسکبه بعد از مرحوم مانکیجی سپهرستی زرتشتیان ایران را عهده دار شد و از طرف پارسیان هندوستان به ایران آمد کبیرخو سوری بود کبیرخو اصلا ایرانی و تا سه سالگی در ایران زندگی کرده و بعد از آن با خانواده به هندوستان مهاجرت کردند. چون از طرف اکابر صاحبان هندوستان اعلام شده بود که نگرانی بر برای نگرانی سپهرستی زرتشتیان ایران می خواهد تا مدت سه سال به ایران آمده و مسولیت سپهرستی زرتشتیان ایران را عهده دار شود، کبیرخو وارد شد و چون در امتحان قبول شد و با وجودیکه پیش از سه ماه از ازدواجش نگذشته بود روانه ایران شد.

روز بعد بواسطه آقای امین السلطنت در دیار بحضور کبیرخو ناصر الدین شاه شرف یاب شد و اعتبار نامه اکابر صاحبان هندوستان را تقدیم داشت. ناصر الدین شاه نیز از حال پارسیان هندوستان استقبال کرد و در ضمن می گوید از سفر اول به اروپا چند نفر از پارسیان هندوستان را پایتخت انجمن کبیرخو آوردند از طرف وزارت بهرمانی و ایران توسط ایشان خیلی خوشحال شد که مردمان با ثروت مغربیان هستند انشا الله که کم مبرستی به این السلطنت می آید و به این کبیرخو خیلی رشید و مانند خسرو خان خودمان است خوب است کبیرخو فرمان نویسم انجمن کبیرخو سابق باشند و باز فرمانده امین گاهی کبیرخو خان را به حضور ما بیارود.

روز سوم یک فرمان خانگی صادر و یک عدد نشان شیر و خورشید طلا توسط سپهبدخت مخصوص انجمن کبیرخو برای کبیرخو رسید و بعد هر وقت کبیرخو انجمن کبیرخو را رفتند به نشان و پالتو یقه قرمز دکمه های شیر و خورشید چون قد رسا و خوش اندام و فرزانه و دیندار نظمانی و متصدین سلام نظامی می دادند!

کبیرخو خان زمانیکه به ایران آمد برای جامعه زرتشتی زحمات فراوانی کشید و انجمن ناصری زرتشتیان نزد کورمان و تهران را تأسیس و تمام اختیارات تهرانی زرتشتیان را در اختیار انجمن گذاشت و برای امورات دینی حق الزحمه ای تعیین نمود که هیچ کس حق نداشت بیشتر از آن دریافت کند. و با اینکه هیچ مودی نمی توانست بدون نامه رسمی انجمن گواهی خرید نماید این سلب اختیار از موبدان باعث شد که موبدان با وی دشمن شوند و به هندوستان نامه بپوشند و از وی شکایت کنند. اخذات از ایشراو علی چندم رویه ۱۱۴

بخش نخست از گفتگوی جالب و دلپذیر که سی سال پیش سیروس علی نژاد با بابا جان غفور سیاستمدار و دانشور تاجیک (۱۹۰۹-۱۹۷۷) انجام داده است را در شماره هجدهم از این نشریه بخوانید. البته نکته ای که در این بخش فراموش شده بود نکته بیان توجه کرده اند و به خوبی آگاه هستند عنوانی بود که داخل کوشه قرار گرفته بود و بر اثر اشتباه و راستاری بدون حذف در صفحه جای گرفته بود. ذکر دوباره آن راه درست نمی دینیم. به هر صورت از همه آثار که مطلب پیشین را نوعی تازستی دانسته اند مندرج خواهی می کنیم.

این مصاحبه در تاریخ ماه ۱۱ بهمن ۱۳۵۲ و ۱۸ بهمن ۱۳۵۲ در دو شماره یابی آنگاه ای انتشار یافت. در زمان گفتگو بابا جان غفور ۶۴ ساله بوده است. انتهای بخش نخست این گفتگو این مفهوم را می رساند که: واژه های غیر فارسی همواره علم و صنعت و اقتصاد از زبان روسی در زبان تاجیکی و از طریق اروپا در زبان فارسی نفوذ کرده اند. زبان هارا غتی ترک کرده اند.

و اینکه ادامه گفتگو: بابا جان غفور: ما با واژه ها را از یکدیگر هم بگیریم؟ چه جا ممکن است واژه های که در ایران و افغانستان ساخته شده اند و ما شما را از بسیاری واژه های بیگانه می یازد کند.

غفور: البته ما باید برای نزدیک کردن این دو زبان بکوشیم ما بهتر بگوییم: زبان ما یکی است منتها طرز تلفظ متفاوت است. ولی باید این را هم در نظر گرفت که در زبان ما واژه های هستند که نمی توان آنها را در دوزن زبان بیرون انداخت. بسیاری از واژه های که ما گرفته ایم و شما گرفتید این دیگر گزرنامه ایرانی و تاجیکی گرفته اند. گفتنیست در این نمی بینید که واژه ها از زبان روسی وارد زبان تاجیکی و از زبان های اروپایی وارد فارسی شوند ولی این بیگانه ها در این جهان زیاد می شوند که اصلات زبان ما را متشنه دار می کنند. در دست مثل گواش خاشاک نام علمی آن - علف هرز - را نمی دانم که چنان در مزرعه خود را می گزردند که اصل محصول از دست می یفت.

غفور: به نظر من استفاده نکردن از واژه های خارجی علمی است غیر معقول و نادرست، چون به قدر تقدیر در پیشرفت زبان تأثیر دارد اما در عین حال باید گفت که این تأثیرات هم دارد و باید دور بیندازد. بی معنای واژه های بیگانه سبب می شود که مردم زبان خود را با کمالت غیر لازم آلود کنند. به همین دلیل به نظر من در ایران هم در افغانستان و هم در تاجیکستان باید همیشه کمیسونی های خاص و واژه شناسی وجود داشته باشند که دائماً مقاله کنند که کدام واژه را باید به همان شکلی که هست بپذیریم و کدام واژه را باید دور بیندازد. واژه اصل خود را برگزینیم. این حسنا کاری ضروری است و هر چه و مرج در این سالها جز زبان چیزی به بار نخواهد آورد. با یاورویی که زبان های اروپایی آورده اند بویژه از آن رو که اروپا از لحاظ علمی و صنعتی پیشرفته است و ما هنوز نه به نظر شما ایندازه فارسی چه خواهد شد؟ آیا می تواند به عنوان یک زبان غنی و سرشار همچنان برای قرن ها زنده بماند؟

غفور: من معتقدم که ورود واژه های بیگانه به هیچ وجه سبب خرابی کردن زبان ما نخواهد بود. زبان فارسی از این آسبیت نخواهد دید. خطر از جای دیگری است. زبان فارسی از پذیرش واژه های ناصبور اسبب خواهد دید. خطر دیگری از ورود واژه های بیگانه است.

بابا جان غفور:

فراموش کردن فارسی ممکن نیست (۲)

سیروس علی نژاد

هستند که سعی می کنند کمتر فارسی صحبت کنند و تمعد دارند که به زبان انگلیسی یا فرانسه صحبت کنند. خطر بزرگ دیگری که در پاکستان در یاد آور شوم. در هند و در پاکستان در گذشته شمار بسیاری از مردم به فارسی سخن می گفتند ولی همواره تعداد فارسی زبانان کم و کمتر می شود و این خطر بزرگی است. اکنون تنها نسل گذشته کم و بیش به زبان فارسی صحبت می کند و نسل های تازه نسبت به این زبان بیگانه اند. مثلا می یاد دارم پنجاه سال پیش مردم کشمیر همه به زبان فارسی صحبت می کردند اما حالا دیگر کسانی که به فارسی سخن می گویند اندک اند. در گذشته در افغانستان هم نسبت به تاجیکستان و فارسی زبانان این کشور روشی اعمال می شد که خوشایند نبود. زبان فارسی رفته رفته محدود می شد و این محدود کردن بطور مصنوعی و از روی عمد انجام می گرفت. دو سال پیش هنگامی که من در هند و پاکستان بودم به وریش آنها در برابر زبان فارسی اعتراض کردم و آنها وعده جدی دادند که در پیشرفت زبان فارسی و تدریس آن وسیع تر کردنش کوشش خواهند کرد. من می دانم که ایندرا گاندی نخست وزیر هند به تدریس زبان فارسی و اشاعه آن در هند بسیار علاقه مند است. دانشکده ها و کرسی های در هند هست که به تدریس زبان و ادبیات فارسی اختصاص دارند. در این زمینه از کوشش های که برای برگزاری سالروز تولد امیر خسرو دهلوی در هند انجام می گیردم. باید یاد کرد.

به نظر شما علت اینکه تعداد فارسی زبانان کم و کمتر می شود چیست؟

غفور: علت آن اینست که مردم های فارسی زبان در هند و ایران بیگانه ها دارند چنان زیاد می شوند که اصلات زبان ما را متشنه دار می کنند. در دست مثل گواش خاشاک نام علمی آن - علف هرز - را نمی دانم که چنان در مزرعه خود را می گزردند که اصل محصول از دست می یفت.

غفور: به نظر من استفاده نکردن از واژه های خارجی علمی است غیر معقول و نادرست، چون به قدر تقدیر در پیشرفت زبان تأثیر دارد اما در عین حال باید گفت که این تأثیرات هم دارد و باید دور بیندازد. بی معنای واژه های بیگانه سبب می شود که مردم زبان خود را با کمالت غیر لازم آلود کنند. به همین سبب که در ایران هم در افغانستان و هم در تاجیکستان باید همیشه کمیسونی های خاص و واژه شناسی وجود داشته باشند که دائماً مقاله کنند که کدام واژه را باید به همان شکلی که هست بپذیریم و کدام واژه را باید دور بیندازد. واژه اصل خود را برگزینیم. این حسنا کاری ضروری است و هر چه و مرج در این سالها جز زبان چیزی به بار نخواهد آورد. با یاورویی که زبان های اروپایی آورده اند بویژه از آن رو که اروپا از لحاظ علمی و صنعتی پیشرفته است و ما هنوز نه به نظر شما ایندازه فارسی چه خواهد شد؟ آیا می تواند به عنوان یک زبان غنی و سرشار همچنان برای قرن ها زنده بماند؟

غفور: من معتقدم که ورود واژه های بیگانه به هیچ وجه سبب خرابی کردن زبان ما نخواهد بود. زبان فارسی از این آسبیت نخواهد دید. خطر از جای دیگری است. زبان فارسی از پذیرش واژه های ناصبور اسبب خواهد دید. خطر دیگری از ورود واژه های بیگانه است.

بابا جان غفور

این دوری سبب جدایی فرهنگی و زبانی هم شد. اما با وجود اینکه ممکن است واژه های که ما به کار می بریم برای دیگری نامانوس جلوه کند در حقیقت ریشه های ایرانی دارد. حقیقت درخور شناختن است و ما باید از لحاظ گویش یکدیگر را بهتر بشناسیم. فرهنگ تاجیکستان و ایران دارای ریشه بزرگ واحدی است، فقط شاخه های جداگانه ای دارد. به همین دلیل وقتی کسی از تاجیکان به سرزمین شما می آید بی شک خود را در خانه و محیط خویش احساس می کند. سوسیالسم می گوید بگذارید فرهنگ و ادبیات ملت های که در داخل مللکی زندگی می کنند شوخا گردد، حتا ملت های که در مسیر تاریخ عقب افتاده اند و فضای ستم و استثمار دچار خفقان شده اند. با توجه به این اعتقاد، زبان و ادبیات تاجیکستان پس از انقلاب چه تحولاتی به خود دیده است؟

غفور: با زمانی که هنوز جمهوری تاجیکستان پدید میامده بود، سخن از ملیت تاجیک گفتن کار دشواری بود. پس از تأسیس جمهوری تاجیکستان مردم این هند بسیار علاقه مند است. دانشکده ها و کرسی های در هند هست که به تدریس زبان و ادبیات فارسی اختصاص دارند. در این زمینه از کوشش های که برای برگزاری سالروز تولد امیر خسرو دهلوی در هند انجام می گیردم. باید یاد کرد.

به نظر شما علت اینکه تعداد فارسی زبانان کم و کمتر می شود چیست؟

غفور: علت آن اینست که مردم های فارسی زبان در هند و ایران بیگانه ها دارند چنان زیاد می شوند که اصلات زبان ما را متشنه دار می کنند. در دست مثل گواش خاشاک نام علمی آن - علف هرز - را نمی دانم که چنان در مزرعه خود را می گزردند که اصل محصول از دست می یفت.

غفور: به نظر من استفاده نکردن از واژه های خارجی علمی است غیر معقول و نادرست، چون به قدر تقدیر در پیشرفت زبان تأثیر دارد اما در عین حال باید گفت که این تأثیرات هم دارد و باید دور بیندازد. بی معنای واژه های بیگانه سبب می شود که مردم زبان خود را با کمالت غیر لازم آلود کنند. به همین سبب که در ایران هم در افغانستان و هم در تاجیکستان باید همیشه کمیسونی های خاص و واژه شناسی وجود داشته باشند که دائماً مقاله کنند که کدام واژه را باید به همان شکلی که هست بپذیریم و کدام واژه را باید دور بیندازد. واژه اصل خود را برگزینیم. این حسنا کاری ضروری است و هر چه و مرج در این سالها جز زبان چیزی به بار نخواهد آورد. با یاورویی که زبان های اروپایی آورده اند بویژه از آن رو که اروپا از لحاظ علمی و صنعتی پیشرفته است و ما هنوز نه به نظر شما ایندازه فارسی چه خواهد شد؟ آیا می تواند به عنوان یک زبان غنی و سرشار همچنان برای قرن ها زنده بماند؟

غفور: من معتقدم که ورود واژه های بیگانه به هیچ وجه سبب خرابی کردن زبان ما نخواهد بود. زبان فارسی از این آسبیت نخواهد دید. خطر از جای دیگری است. زبان فارسی از پذیرش واژه های ناصبور اسبب خواهد دید. خطر دیگری از ورود واژه های بیگانه است.

اشاره های دیوانی از کبیرخو

امروز در توصیف بیست و هشت ایران کلمات کم می آیند زمانی که در دل کوشش دیدن خانه های چینه ای ساخته از گل و چوب و قلبهای میروشان نواز و زحمتکش دردمش شور و حیات بالنده را به تو هدیه می کند اندک چیزی از کبیرخو ایران را می گویم که گریه وسعتی و کوچکی یک روستا دارد ولی بزرگی مردمانش برای من عظمتی دریا می رانجسم می بخشد. این شهر واقع در استان اصفهان و در مسیر یزد و نزدیک به شهر تاریخی نائین است و اطراف آن را کوچه ها فرا گرفته اند که هر کدام به یک رنگ دیده می شود و آن به دلیل وجود کانیا در دل این کوه است که یکی از مشاغل مهم در این شهر را به کار در این معادن تخصص

بارها شاهنامه حافظ و آثار سعدی بویژه گلستان و دیوان حافظ و رباعیات خیام به روسی ترجمه شده است. درباره شاهنامه گفتند و سواالی درباره کارهایی که روی شاهنامه می شود برپم پیش آمد. سه سال پیش رستم علی اف (پروان شناس شوروی) به من گفت که شاهنامه شاهنشاهی قاجارهاست یک واژه نامه شاهنامه هستند. شما می دانید کار این واژه نامه به کجا کشیده شد؟

غفور: در این زمینه کار بسیاری شده و لازم است بشود. نه تنها کتبی بلکه اطراف وجود دارد. در مورد پیرایش این شهر روایتی گوناگون نقل می شود ولی آنچه در همه آنها مشترک است فردی یاغی به محدوده گریه که بعد از راه سازندگی اختیاری می کند آن را احداث کرده است و هنوز غازی به نام او که محل سکونت وی بوده است یکی از کوههای اطراف انارک وجود دارد که در ورود به داخل آن غیر ممکن نماید. در این شهر علاوه بر مکانهای تاریخی و قدیمی دینی چون کاروانسرا و کرک آتشکده و دژهای تاریخی و همچنین باغهای اطراف این شهر که تقریباً مردم شهر و توریستهای آن است مرسمی که در برگزاری می شود نیز شایان توجه است. البته این مراسم در گذشته با شور و شوق بیشتری همراه بوده که تغییرات محیط چنان هر جای دیگر این شهر نیز تأثیر گذاشته و باعث ایجاد تغییراتی در نحوه برگزاری آن شده است لذا بهتر آن است که از افرادی که این جشنها را با شور و حال دیرین خود بخاطر دارند بشنومیم که اصل جشن را ازینا که تریان می کنند.

در حال حاضر در این شهر با پیروزی های ۱۴ زن ۱۴ ساله چاه شده قاطعه اقدسی بقای از زمان با داشتن نام ۱۰۱ ساله قدم در کلاس دور و راهنامه گذاشته بود و این واژه از اراده زبان هر خواننده را به تحسین می گشود. بدلیل اندک از مطلب اصلی منحرف شده باشم ولی امروز این بانوی ۸۳ ساله همان است که در توجه ما برای جشنهای طلب باران ایندینارک به گفتگو نشسته بود.

آری این زن با عزم و اراده و مهربان اهل انارک بود و هنگامی که به توصیف جشنها می پرداخت هیجان همچنان در صدایش طنین انداز شده بود زیرا بیشتر این جشنها جشن روز سیزده بدر یا طلب باران بود که در زمانی که خشکسالی بر سر زمین حاکم می شد انجام می گرفت.

...وقتی باران نمی آید فر عروس می بیند پارچه های رنگی سبز و سرخ بر او می پوشانند و بر سر سر می کشیم و آرامش کرده و بلند می شود. می بریم در آستانه درخت ستم می کردیم و در آستانه که می زینم و مردمان تا شب به رقص و شادی مشغول می شوند و آن وقت شب باران می آید.

این مراسم که در طلب باران انجام گرفته مانند بسیاری از مراسم دیگر ایرانیان درین سرزمین نیز با نمادی همراه بوده است و مردم این شهر هم در این شرکت می کردند امید که روزی دوباره در جایی جشنی ایران مردمان یاد بخوش به آینههای آینه های پیرزادند و جشنهای ما دوباره لباس زندگی به خود ببوشند.

دانشجویان، میراث فرهنگی را پاس می دارند

چهارمین جشنواره دانشجویی میراث فرهنگی از ۲۹ اردیبهشت تا یکم خرداد ماه در محوطه کاخ تک در کاخ موزه سعد آباد برگزار می شود.

این جشنواره با برگزاری مسابقات فرهنگی از آثار مکتب، تذهیب، مسم و آثار و معرفی فرهنگ های فولکلوریک مناطق مختلف ایران برپا می شود.

غرفه زرتشتیان نیز به سرپرستی گروه ابروینوی هفت هته نامه ارداد در این جشنواره ارایه دهنده محصولات فرهنگی و آثار زرتشتیان ایران خواهد بود. آیین گشایش این جشنواره روز ۲۹ اردیبهشت از ساعت ۵ تا ۵:۳۰ پسین برگزار می شود.

سفرارش می کنیم. اوریحان را تألیفات فراوان در علوم مختلف است که برخی عبارت است از: آثار الباقیه، کتاب الهند، قانون مسعودی، کتاب معرفة الجواهر، الصیینه، مقابله علم الهیة و التفهیم لاوائل الصلعة التجهیم. التفهیم کتابی است که اوریحان برای ریحانه بنت الحسین خوارزمی نگاشته و شگفتا که این کتاب در نیمه اول سده پنجم هجری برای یک دختر نوز آموز ایرانی نوشته شده است. حال آنکه فهم برای این مسائل مندرج در این کتاب برای تحصیل کردگان و دانشجوهای مدارس عالی عرومی هم مشکل و دشوار است. این کتاب از ششده سده و سعی و اهتمام فراوان مرحوم استاد عالیقدر علامه جلال همایی چاپ شده (علاوه بر متن اصلی کتاب، استاد کتابی ای جامع و شرحی کامل بر آن نگاشته اند خود جداگانه کتابی دیگر است). به قول ایشان این کتاب نوشته بر ارج فارسی استاد اوریحان و بزرگترین سند ملیت ایرانی بودن او و گرانبهارترین افتخارات ملی فارسی زبانان است.

کتاب التفهیم حوسب و مطالی در هندسه، شرح احوال آسمان و زمین و احکام نجوم است و در آن از حرکت فلک، قطر زمین و سیارات، فواصل آنها، کسوف، خسوف، منازل قمر و سایر مسائل نجوم سخن گفته شده است.

ادامه در شماره بعد...

ابوریحان بیرونی نخستین کاشف قاره آمریکا (۱)

تحقیق و نگارش: فرشاد فرشیداد

ابوریحان محمد بن احمد بیرونی خوارزمی از نوابغ علما و دانشمندان ایرانی نژاد فارسی زبان خوارزم است که به قول خود او شاخه ای در درخت تاریخ اوران باستان و نبعه ای از سرخه فارسی بوده و زبانی مخصوص از شعب بلخه فارسی داشته که نمونه او در تالیفات خود اوریحان و دیگر مولفان قدیم آمده است. ولادت اوریحان روز سوم ذی الحجه سال ۳۲۲ و وفاتش در غزته در حدود ۷۸ سالگی شب دوم ماه ربیع سال ۴۴۰ اتفاق افتاد.

از آنجا که این مقال را گنجایش تاریخ مفصل از زندگی ایشان نیست، در می گذریم و طالبین را به کتاب اوریحان نامه و مقدمه کتاب التفهیم از استاد جلال همایی و سایر کتب معتبر

ابوریحان بیرونی

بسیاری از اختراعات و اکتشافات بشر همون زحمات دانشمندان گذشته است که در این میان دانشمندان اروپایی شهرت فراوانی کسب کرده اند. روزانه درصدها مجله و کتاب و روزنامه اثری از آنان ذکر شده و مرتباً نامبرده می شوند. ولی آیا برکتی ایشان در عرصه علم بی می بینیم و آیا کشورهای دیگر نصیبی از اختراعات و اکتشافات ما می باشد؟ این چنین نیست محققان سوران دیگر هم در این میدان تاختند و چه بسا گوی سبقت بر بودند و اکنون جز نامی و زندگینامه مختصری از آنان در اذهان باقی نمانده ولی کتاب و رسالات آنان بارها توسط خراجیان ترجمه و چاپ شده و نکات علمی آن اخذ گردیده است.

دانشمندی هم که از سرزمین ایران برخاسته کم نیستند در گذشته های دور حتی قره های قلی از اروپاییان به تحلیل مسائل علمی پرداخته اند که متأسفانه روزگار بسیاری از مکتوبات آنها را از دسترس دور ساخته و کتب موجود تنها بخشی از ذخایر علمی گذشتگان است. از میان این دانشمندان اوریحان بیرونی

کی ستاره حاجت هستی ای ذلیل که بود بر نور خورشید او دلیل هیچ ماه و اختری حاجت نبود که بسود بر آفتاب حق شهود چون شما تاریک بودم از نهاد و وحی خورشیدم چنین نوری بداد شدی

چندی پیش اعلام شد که کلام نویسی قدیمی مربوط به دانشمند معروف ایتالیایی لئوناردو داینچی به مبلغ ۳۱,۰۰۰,۰۰۰ دلار به فروش رفته است و در ادامه خبرها آمده بود این معامله که برای صاحب این کتاب ارزشمند انجام گرفته است در طی ۴ ساله گذشته بی سابقه بوده و آنچه حائز اهمیت است و به ارزش این اثر می افزاید نظرات علمی لئوناردو داینچی است که بنا بر آن لئوناردو ۱۰۰ سال قبل از گالیله اثر انعکاس نور خورشید به ماه را مطرح کرده است. امروز شور و اشتیاق دانشمندان جهان برای مطالعه آثار گذشتگان پیش از پیش است و کلمه ای که در دامنه پیشرفت علم گسترده تر می شود به اعتبار نیاکان افزوده می شود و به عمق فکری آن بیشتر توجه می شود.

دنیای امروز علاقمند به آثار گذشتگان است و به هر قیمتی اطلاعات گذشته را استخراج می کند تا شاید سر نخ برای اکتشافات جدید در آن بیابد.

دومین جلسه سخنرانی ما موضوع **عین القضاة و سنت مغانی، عصر دیروز در مؤسسه توسعه و تحقیقات علوم انسانی برگزار شد.**

به گزارش ایستا، در این جلسه با یک عالیخانی - استاد دانشگاه - به سخنرانی پرداخت و عنوان کرد: کسانی که با فلسفه اشراق رابطه دارند، به راحتی نمی‌توانند از کنار عرفان فیثاغورثیان و خسروانی‌ها گذر کنند. طرح بحث عین القضاة و سنت مغانی برای مطرح کردن دعوی شیخ اشراق و اثبات اینکه در جانب شرقی یا اهل اوستا و آنچه از عرفان اسلامی با چاب و تحلیل متن‌ها داشته‌ایم، اینک وسایلی را در دست داریم که دعوی سهروردی را بررسی کنیم که آیا اسلام شرقی و امداد اوستاست؟

وی افزود: در تعریف بازید بسطی، منصور حلاج، خرقانی، ابوسعید ابی‌الخیر و... در عین القضاة همدانی، می‌توان عرفان مغانی را پیدا کرد که دارای سه خصلت وحدت‌شاهد

و مشهود، دو قطب نور و ظلمت و هفت مقام عروج هست که در ریشه سنت عرفانی ما که عرفایی چون عطار، حافظ و مولانا به آن وابستگی دارند، این عرفای شاعر به عرفایی متکی هستند که نه کتابی و نه رساله‌ای از آنها باقی مانده است.

عالیخانی عین القضاة را در عرفای مغانی دارای جایگاه ویژه‌ای دانست و یادآور شد: این جایگاه ویژه ۲ دلیل عمده دارد: اول اینکه او شارح سخنان پیشینیان خود است و در نوشته‌هایش با زبانی ساده عرفان عرفای پیش از خود را تفسیر کرده است و دوم اینکه او نه تنها از مشرب تصوف خراسانی‌ها بهره‌مند است، یعنی از طریق استادش احمد غزالی به تصوف خراسانی وابستگی دارد؛ بلکه از طریق استاد دیگرش به عرفای مناطق زاگرس هم بستگی دارد؛ به همین دلیل بار مغانی نوشته‌های او بیشتر از دیگران بوده و پیداکردن رگه‌های باستانی در نزد او بیشتر و بهتر

عین القضاة بهترین سخنگوی سنت مغانی در دوره اسلامی است

بابک علیخانی:

یافت می‌شود. وی با عنوان این مطلب که اگر نظریه مغانی را از نوشته‌های غامض حلاج به دست آوریم به اشکال بسیر می‌خوریم ادامه داد: حلاج از کلمات معین استفاده نکرده و فرصت تجزیه و تحلیل نداشته است؛ اما عین القضاة مطالب خود را شگافته و روشن کرده است. در واقع او پس از احمد غزالی، وی با اشاره به یکی از اشعار عین القضاة به تفسیر آن پرداخت و

یادآور شد: ما به تعلیم خاصی در نزد عین القضاة در سنت مغانی مواجهیم مطالبی که او درباره نور سیاه، شاهد و مشهود، نور اول و نور دوم و... به گونه‌ای شگفت‌آور بیان کرده، در واقع خلاصه‌ای از نظرات بازید، خرقانی، حلاج و... است که احتیاج به درک عمیق و مطالعه بیشتر دارد.

عالیخانی درباره اوستا و ارتباط با اسلام عنوان کرد: در قرن ۱۹ قسمتی از اوستا که متعلق به زرتشت بود کشف شد که وقتی قسمت کهن آن را مطالعه کردند، پی بردند مطالبی در آن وجود دارد که تا به حال نداشته‌ایم و از آن تاریخ دانشندان سعی می‌کنند مطالب پیچیده زرتشت را شرح دهند؛ ولی هنوز به مقصد خود نرسیده‌اند زیرا با ابزار زبانی نمی‌توان به مقصود نهایی کتب آسمانی رسید در این قسمت کهن اوستا کشف شد که صحبت از این است که خدا دو اسم دارد؛ اهوره و مزدا که اهوره در واقع خدای آفریدگار و مقنن است؛

مثلا از دیدگاه اهل شریعت و مزدا خدای اهل طریقت و دل است.

وی افزود: مطالعه دانشندان درباره مزدا به این نتیجه رسید که مزدا به معنای ناظر و شاهد است و در سخن زرتشت که سخن از مزدا می‌شود از دو گوهر اهریمن و سپندمینو یا روح مقدس صحبت می‌شود که این مطالب لب تعلیمات زرتشت است. اسم مزدا حاکم بر همه وجود بوده و مزدا در دو گوهر متجلی است که نور هستند لازم و ملزوم همدیگرند که این مطالب نیز در سنت مغانی پیدا می‌شود.

عالیخانی ادامه داد: در سخنان زرتشت از ۷ امشاسپند سخن گفته شده که این ۷ مقام در عرفان اسلامی نیز وجود دارد و با مطالعه عمیق در سخنان زرتشت از یک طرف و مطالعه عمیق در منطق الطیر عطار از سوی دیگر متوجه می‌شویم که هر دو با یک چیز واحد سر کار دارند و بهترین راه درک سنت مغانی فلسفه اشراق است.

مهد کودک ، آمادگی
و مرکز پیش دبستانی
سیند
تلفن: ۸۹۶۹۴۴۱

یسنا کامپیوتر
نشانی: ولیعصر- بالاتر از چهار راه طالقانی
مرکز کامپیوتر ایران- ورودی دوم
پلاک ۸۴۰
تلفن: ۸۸۰۵۱۲۸ - ۱۷
۰۹۱۱۲۳۴۲۹۴۷

قابل توجه همکیشان گرامی
در مساحت ۳۸۰۰ متر مربع در نزدیکی تهران دارای باغی آب و برق تک فلز ۳ فلز، چاه، استخر، سرویس و امکانات کامل، مساعد برای کارهای نیمه سبک صنعتی و غیره به مشاרת دعوت می‌نماید.
علاقمندان همکیش می‌توانند با
شماره ۰۹۱۲۱۴۸۸۴۹۰
فرامرز یان تماس حاصل نمایند
منزل: ۸۴۲۳۰۱۹

دکتر رستم ولی شریف آباد
بیماریهای داخلی، عفونی و تبادر
ترک اعتیاد
طرف قرارداد بیمه اجتماعی
و خدمات درمانی
تلفن: ۸۷۱۵۹۵۹
سید جمال‌الدین اسدآبادی - نشی بیست و دوم - پلاک ۲۱۶ - طبقه اول

شرکت امداد رسانی آسانور
طراحی/نصب/نگهداری/بازسازی
۰۹۱۲۳۴۹۰۹۹۱
غیبی

سومین غروب غم‌انگیز پرواز آسمانی
دختری دلسوز و مهربان
روانشاد فرین رستم طهمورسی
را گرامی می‌داریم.
روحش شاد و یادش گرامی
خانواده طهمورسی

دفتر وکالت
فرامرز ضیاطبری
(وکیل پایه یک دادگستری)
خیابان آزادی، روبروی وزارت کار، کوچه بامدادان، پلاک ۴۱
تلفن: ۶۸۷۵۵۵۶
شنبه - دوشنبه: چهارشنبه، ۸ تا ۵ بعد از ظهر

خانم دکتر کتایون نمیرانیان
پیوند شما را با
آقای کامبیز نیکزاد
شادباش می‌گوییم و آرزوی نیکبختی شما را از اهورامزدا خواهیم
بنیاد فرهنگی هنری جمشید

موبایل کامبیز
سیم کارت - فیش
گوشی نو و کارکرده - نقد و اقساط
سیستم موبایل ماهواره‌ای (فریا)
خطوط تلفن ثابت تمام مناطق
۰۶۵۲۵۹۸۸ - ۰۶۵۲۴۶۰۸ - ۰۶۵۲۰۵۸۰
۰۶۵۲۵۹۸۷ -
موبایل ۰۹۱۳۲۲۳۲۴۴

خدمات مجالس یاسمن
مشاور و برگزار کننده مجالس و مراسم شما
در منازل، سالن و باغ
با کادری مجرب
تهیه و سرو انواع غذا با متنوع ترین ظروف و صندلی
زیبا ترین تزیینات میز شام
موزیک زنده و نورپردازی
اجاره سیستمهای صوتی پیشرفته
بهترین تبلیغ ما عمل ماست
تلفن موسسه: ۷۸۸۸۱۳۹
همراه: ۰۹۱۲۳۰۵۱۱۳۱
میزبانی مجالس با شکوه شما افتخار ماست

شیدمی
(تقویتی - کنکور)
رسیدی
۰۹۱۲-۱۰۰۵۰۵۳۴

امرداد
www.Amرداد.4t.com
سایت امرداد: ۱۳۸۲۳۴۲۳۱
۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۲۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۳۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۴۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۵۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۶۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۷۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۸۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۱- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۲- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۳- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۴- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۵- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۶- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۷- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۸- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۹۹- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.
۱۰۰- ارسال نشانه برای درخواست های که در پیوسته ارسال می‌شود.

مشاور املاک پاریسیان
در کرج
انتخاب اول شما همکیشان در امور ملکی
تلفن: ۰۲۶۱-۴۴۱۴۹۶۳
۰۲۶۱-۴۴۲۶۸۶۷
نشانی: گوهر دشت، فلکه اول، جنب بانک مسکن

واستین مسکن
در خدمت همکیشان محترم
خرید، فروش، رهن و اجاره
آدرس: یوسف‌آباد، میدان فرحبخش (سلمان)، خیابان شهریار، پلاک ۱۳۴
تلفن: ۸۰۲۳۶۴۲
۰۲۵۳۳۵۲

پلاستیک سازی دهنادی
تولید کننده
انواع لوله های مویی و پرופیل پلاستیکی
از ۱/۵ تا ۲۵ میلیمتر
نشانی کیلومتر ۱۷/۵ جاده مخصوص کرج
خیابان دارو پخش، خیابان مهندس خودکار
تلفن: ۰۲۶۲-۳۸۳۱۴۴۲

نشانی جدید
دفتر وکالت پری سیم‌آذر کیوان
بزرگراه صدر (بریدگی قیصریه - بلوار کاوه - شمال)
خ بهار جنوبی - خ نادر - پلاک ۱۰ - واحد ۱
تلفن همراه: ۰۹۱۲۳۱۴۶۱۱۴
پذیرایی:
۵ تا ۷ بعد از ظهر روزهای زوج با وقت قبلی

دکتر فرشید اختری
جراح دندانپزشک
سفید کردن دندانهای بد رنگ
بستن فاصله بین دندان ها
درمان ریشه (عصب کشی) بدون درد
درک جلاسه
ترمیم همرنگ دندان با اشعه
ساخت دندان مصنوعی ثابت و متحرک
ارتودنسی
نصب نگین روی دندان
طرف ارا: در بیمه خدمات درمانی و تامین اجتماعی
ویزیت جهت همکیشان عزیز رایگان می باشد.
میدان گلها ، ساختمان پزشکان ویدا - طبقه دوم
تلفن ۶۳۸۴۹۸
Email: f.akhtri@dentaliran.com

امرداد
هفته نهم (هم اکنون دو هفته یکبار)
خبری، فرهنگی، اجتماعی
ناشر: بنیاد فرهنگی جمشید، جاماسبان، صاحب امتیاز: مدیر مسئول جمشید کیومرثی سردبیر: کیوان هور
مشاور سردبیر: پورچهره پرخیده
مدیر داخلی: آرش نورافروز
مدیر هنری: کیخسرو خادم
لیتوگرافی و چاپ: کیان
نشانی: خرمند شمالی، کوچه ۶ شماره ۲ کد پستی ۱۵۸۵۸
صندوق پستی: تهران- ۱۵۸۵۵/۱۴۴
تلفن: ۰۲۱-۸۳۲۳۲۹۰
مناقصات چاپ شده از ناظر امرداد است. امرداد فروزین مطالب آزاد است.
امکان بازگرداندن مطالب داده شده به امرداد وجود ندارد.
استفاده از مطالب چاپ شده در امرداد، در انتها با ذکر منبع آزاد است.
پست الکترونیکی: amرداد@parsmail.com

مشاور املاک شما همکیشان در کرج
رستم پرویزی
تلفن: ۰۲۶۱-۲۵۰۶۰۱۸ و ۰۲۵۳۳۹۰۵۲۷
نشانی: کرج، عظیمیه، خیابان شمس
۳۸۴۷۰۰
پلاک ۱۷۰